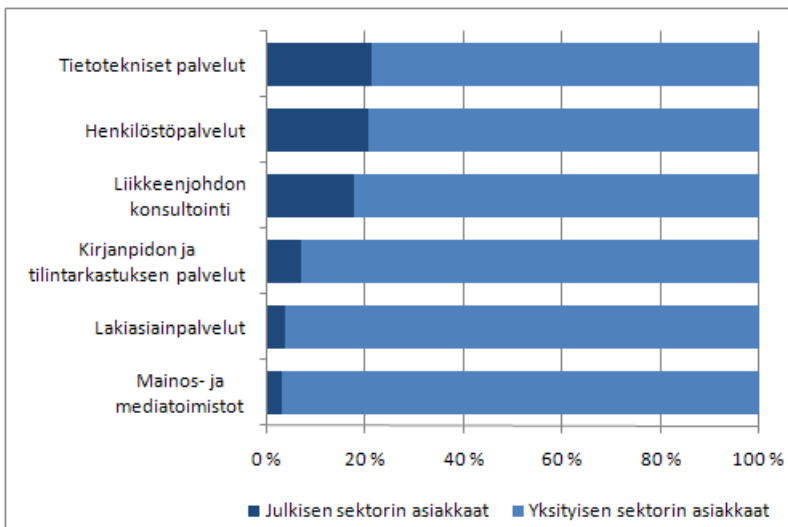

Palvelualojen hyödyketilasto 2008

Viidennes yrityspalveluiden myynnistä julkiselle sektorille

Tilastokeskuksen tuottaman palvelualojen hyödyketilaston tietojen mukaan julkisen sektorin asiakkaiden osuus yrityspalveluiden käyttäjinä oli merkittävä. Vuonna 2008 useimmilla tilaston kattamilla toimialoilla noin 20 % liikevaihdosta kertyi myynnistä julkisen sektorin asiakkaille. Kirjanpidon ja tilintarkastuksen, sekä lakiasianpalveluiden aloilla julkisen sektorin asiakkaiden osuus myynnistä oli pieni, alle 5 %. Tilasto kattaa lakiasianpalveluiden, kirjanpidon ja tilintarkastuksen sekä liikkeenjohdon konsultoinnin toimialoilla vähintään 5 henkeä työllistävät yritykset, ja muilla toimialoilla vähintään 20 henkeä työllistävät yritykset.

Julkisen sektorin osuus liikevaihdosta toimialoittain

Noin 85 % yrityspalveluita tarjoavien toimialojen yhteenlasketusta liikevaihdosta suuntautui Suomessa toimiville asiakkaille. Vajaat 10 % palveluista myytiin EU-alueella toimiville asiakkaille ja hieman yli 5 % EU:n ulkopuolisissa maissa toimiville asiakkaille.

Yritysten tarjoaman palvelukokonaisuuden rakenne vaihteli useilla toimialoilla yrityskoon mukaan. Lakiasianpalveluiden, henkilöstöpalveluiden, sekä kirjanpidon ja tilintarkastuksen aloilla alle 20 henkeä työllistävät yritykset olivat keskittyneet eri palveluihin kuin suuremmat yritykset. Sen sijaan tietoteknisten palveluiden, mainos- ja mediatoimistojen, sekä liikkeenjohdon konsultoinnin toimialoilla palvelurakenne oli melko yhtenäinen yrityksen koosta riippumatta.

Sisällys

Yrityspalveluiden tuotanto 2008.....	3
Tietotekniset palvelut.....	3
Henkilöstöpalvelut.....	3
Lakiasianpalvelut.....	3
Kirjanpidon ja tilintarkastuksen palvelut.....	4
Liitetaulukot	
Taulukko 1. Palveluerien osuus liikevaihdosta toimialoittain.....	7
Laatuseloste.....	9

Yrityspalveluiden tuotanto 2008

Tietotekniset palvelut

Tietoteknisten palveluiden liikevaihdosta noin 15 % ilmoitettiin myynniksi ulkomailla toimiville asiakkaille. Valtaosa viennistä suuntautui EU-alueelle, mutta myös EU:n ulkopuolisten maiden osuus oli yli 5 % toimialan liikevaihdosta. Toimialan vienti oli suurempaa kuin tilaston kattamilla toimialoilla tyypillisesti.

Tietoteknisiä palveluita tuottavien yritysten palvelurakenne oli yhtenäinen, eikä vaihdellut yrityskoon mukaan. Liikevaihto-osuudeltaan suurimmat alalla tuotetut palvelut olivat ohjelmointipalvelut, tietotekniset konsultointipalvelut sekä laitteistojen ja järjestelmien hallinta- ja ylläpitopalvelut. Nämä palvelut kattoivat yhteensä hieman yli 50 % toimialan liikevaihdosta. Tuotekohtaiset jakaumat on esitetty toimialoittain liitetaulukossa.

Vähintään 20 henkeä työllistävät yritykset myivät viidenneksen palveluistaan julkiselle sektorille. Pienemmissä yrityksissä tämä osuus oli pieni, vain noin 2 %.

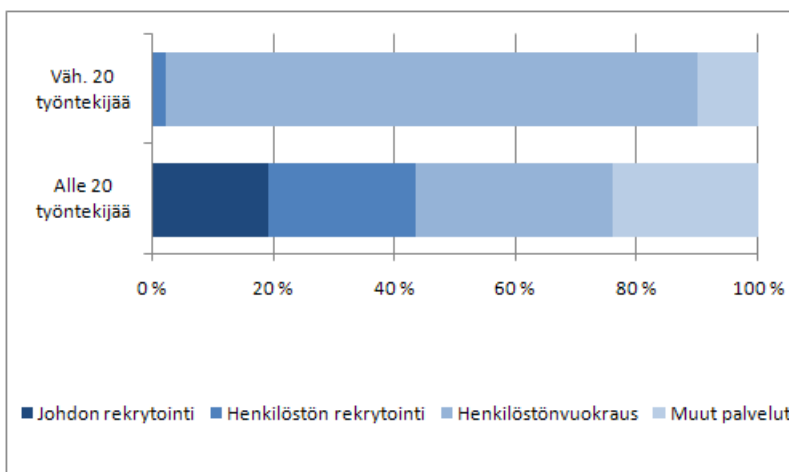
Toimialan yritysten palvelutuotanto oli melko keskittynyttä, sillä yli 80 % yrityksistä sai vähintään puolet liikevaihdostaan yhden palveluerän myynnistä.

Henkilöstöpalvelut

Julkisen sektorin osuus henkilöstöpalvelujen liikevaihdosta oli noin 20 %. Enin osa tästä kertyi suurista, vähintään 100 henkeä työllistävästä yrityksistä, joiden myynnistä julkisen sektorin osuus oli lähes 30 %. Alle 100 henkeä työllistävien yritysten liikevaihdosta vain noin 5 % kertyi myynnistä julkiselle sektorille.

Henkilöstöpalveluita tuottavat pienet yritykset olivat erikoistuneet rekrytointi- ja suora hakupalveluiden tarjoamiseen, sillä lähes puolet alle 20 henkilöä työllistävien yritysten liikevaihdosta koostui näistä palveluista. Suuremmilla yrityksillä vastaava osuus oli vain noin 2 prosenttia liikevaihdosta. Varsinainen henkilöstön vuokraustoiminta oli keskittynyt suurin yrityksiin, joissa se edusti noin 85 prosenttia liikevaihdosta. Pienillä yrityksillä henkilöstön vuokraustoiminnasta kertyi vain noin kolmannes liikevaihdosta.

Kuvio 1. Henkilöstöpalveluyritysten palvelut yrityskoon mukaan

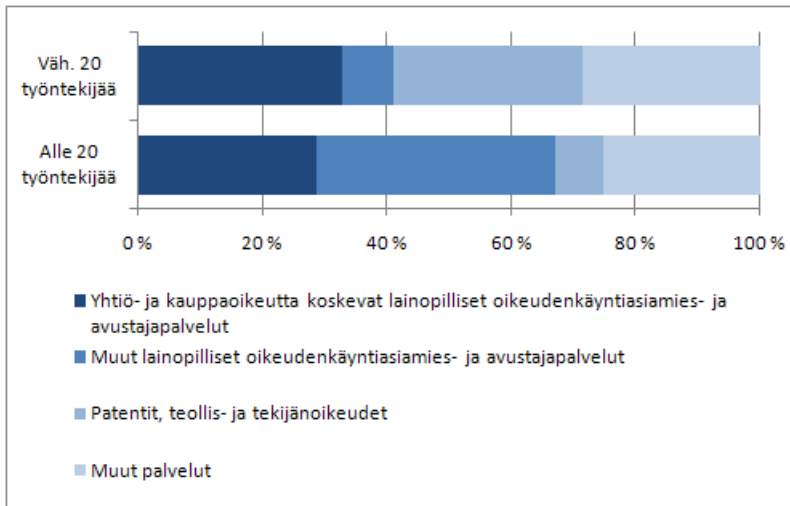

Lakiasiainpalvelut

Lakiasiainpalveluiden alalla pienet, alle 20 henkilöä työllistävät yritykset keskittyivät eri alojen lainopillisiin oikeudenkäyntiasiamies- ja avustajapalveluihin, joista kertyy lähes 70 % yritysten liikevaihdosta. Suuremmilla yrityksillä näiden palveluiden osuus liikevaihdosta oli selvästi pienempi, noin 40 %, mikä koostui pääosin yhtiö- ja kauppaoikeutta koskevista lainopillisista palveluista.

Patentteja sekä teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat lainopilliset palvelut olivat puolestaan keskittyneet suurille yrityksille, joiden liikevaihdosta lähes kolmannes kertyi tästä palvelusta. Pienillä alle 20 työntekijän yrityksillä vastaava osuus oli alle 10 prosenttia.

Kuvio 2. Lakiasiainalan yritysten palvelut yrityskoon mukaan

Lakiasiainpalvelun alalla yritykset eivät olleet voimakkaasti erikoistuneet tiettyjen palveluiden tuotantoon. Noin 40 prosentilla toimialan yrityksistä suurimmasta palveluerästä kertyi alle puolet liikevaihdosta. Myös erittäin keskittyneiden yritysten osuus oli muihin toimialoihin verrattuna pieni, sillä vain viidenneksellä yrityksistä yhdestä palvelusta kertyi vähintään 90 % liikevaihdosta.

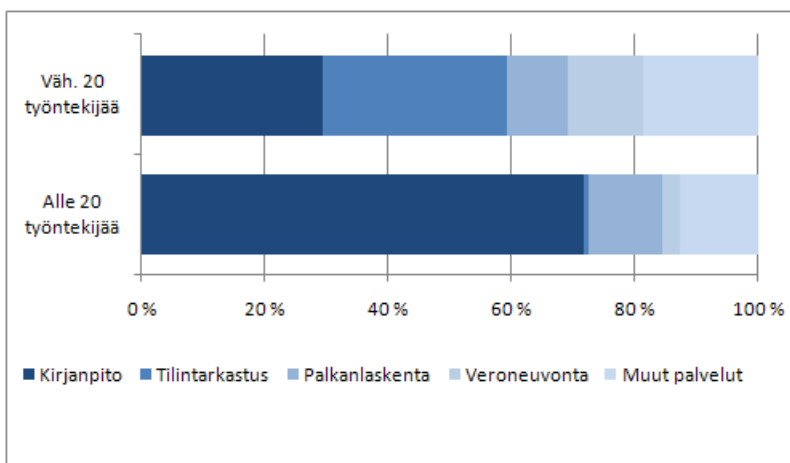
Kirjanpidon ja tilintarkastuksen palvelut

Toimialan palveluita tuotettiin lähes yksinomaan kotimaisille yksityisen sektorin asiakkaille. Viennin ja julkisen sektorin asiakkaiden osuus oli noin 5 %.

Kirjanpidon ja tilintarkastuksen toimiala jakautui pieniin kirjanpito- ja tilintarkastuspalveluita tuottaviin sekä suurempiin tilintarkastukseen ja muihin laskentatoimen palveluihin erikoistuneisiin yrityksiin. Pienet, alle 20 henkilöä työllistävät yritykset tuottivat pääosin kirjanpito- ja tilintarkastuspalveluita, jotka vastasivat yli 70 prosenttia liikevaihdosta. Lisäksi palkanlaskentaan liittyvät palvelut olivat pienille yrityksille tärkeä tulolähde muodostaen noin 12 prosenttia liikevaihdosta.

Suuremmissa yrityksissä tilintarkastus- ja kirjanpito- ja tilintarkastuspalvelut kattoivat molemmat kolmanneksen liikevaihdosta. Lisäksi veroneuvontaan liittyvien palveluiden tuotanto oli keskittynyt suuriin yrityksiin.

Kuvio 3. Kirjanpidon ja tilintarkastuksen alan palvelut yrityskoon mukaan

Toimialan yritykset olivat erikoistuneet tiettyjen palvelujen tuotantoon, sillä noin 95 prosentilla yrityksistä vähintään puolet liikevaihdosta kertyi yhden palveluerän myynnistä.

Liitetaulukot

Taulukko 1. Palveluerien osuus liikevaihdosta toimialoittain

Palveluerät toimialoittain	Osuus toimialan liikevaihdosta (%)
Tietotekniset palvelut	
Ohjelmointipalvelut	19
Muut tietotekniset ja tietokoneisiin liittyvät palvelut	19
Tietotekniset konsultointipalvelut	17
Tietojenkäsittelylaitteistojen hallintapalvelut ja ylläpito	16
Tietojenkäsittely- ja internet-palvelinpalvelut	11
Tietokoneohjelmien käyttöoikeuksiin liittyvät lisensointipalvelut (ei sovellusten ja ohjelmistojen vuokrauspalvelut)	6
Ohjelmistojen ja laitteistojen jälleenmyynti	5
Muut tuotteet ja palvelut	3
Verkosta ladattavien ja online-ohjelmistojen kustannuspalvelut	2
Pakkauksissa toimitettavien varusohjelmistojen ja sovellusten kustannuspalvelut	2
Yhteensä	100
Lakiasiaintipalvelut	
Lainopilliset oikeudenkäyntiasiamies- ja avustajapalvelut yhtiö- ja kauppa-oikeutta koskevissa oikeudellisissa asioissa	32
Patentteja ja teollis- ja tekijänoikeuksia koskevat lainopilliset palvelut	25
Muut lainopilliset palvelut	16
Lainopilliset oikeudenkäyntiasiamies- ja avustajapalvelut siviilioikeutta koskevissa oikeudellisissa asioissa	7
Huutokauppoihin liittyvät lainopilliset palvelut	6
Lainopilliset oikeudenkäyntiasiamies- ja avustajapalvelut työoikeutta koskevissa oikeudellisissa asioissa	5
Lainopilliset oikeudenkäyntiasiamies- ja avustajapalvelut rikosoikeudellisissa asioissa	4
Välimies- ja sovittelupalvelut	4
Muut tuotteet ja palvelut	1
Yhteensä	100
Laskentatoimen, kirjanpidon ja tilintarkastuksen palvelut	
Laskentatoimen tarkastuspalvelut, rahoituslaskelmien laadintapalvelut, kirjanpito- ja tilintarkastuspalvelut	43
Tilintarkastuspalvelut	21
Palkanlaskentapalvelut	11
Muut tuotteet ja palvelut	11
Veroneuvontapalvelut	9
Muut laskentatoimen palvelut	4
Maksukyvyttömyyteen ja konkurssipesän hallintoon liittyvät palvelut	1
Yhteensä	100
Liikkeenjohdon konsultointipalvelut	
Muut tuotteet ja palvelut	19
Muut liike-elämän konsultointipalvelut	16
Tietotekniset konsultointipalvelut	16
Strategiseen liikkeenjohtoon liittyvät konsultointipalvelut	15
Suhdetoiminta- ja viestintäpalvelut	9
Liiketoimintaprosessiin liittyvät johdon palvelut	6
Taloushallinnon konsultointipalvelut (pl. yhtiöverotukseen liittyvät)	5
Henkilöstöhallinnon konsultointipalvelut	5
Muut projektinhoitopalvelut (pl. rakennushankkeiden projektinhoitopalvelut)	5
Markkinoinnin konsultointipalvelut	4
Yhteensä	100
Mainos- ja mediatoimistojen palvelut	
Painettujen tiedotusvälineiden mainostilan tai -ajan myynti ja välittäminen	21
Täyden palvelun mainospalvelut	20
Television ja radion mainostilan tai -ajan myynti ja välittäminen	16
Muun mainostilan tai -ajan myynti ja välittäminen	11
Muut mainospalvelut	9
Suoramarkkinointi ja -mainontapalvelut	7
Mainonnan suunnittelupalvelut	6
Internetin mainostilan tai -ajan myynti ja välittäminen	5
Muut tuotteet ja palvelut	5
Yhteensä	100

Palveluerät toimialoittain	Osuus toimialan liikevaihdosta (%)
Henkilöstöpalvelut	
Teollisuuden henkilöstön vuokrauspalvelut	16
Hotelli- ja ravintola-alan henkilöstön vuokrauspalvelut	15
Terveystieteiden- ja sosiaali-alan henkilöstön vuokrauspalvelut	13
Kauppa-alan henkilöstön vuokrauspalvelut	8
Muun toimistohenkilöstön vuokrauspalvelut	7
Rakennusalan henkilöstön vuokrauspalvelut	7
Kuljetus-, varasto- ja logistiikka-alan henkilöstön vuokrauspalvelut	6
Muut tuotteet ja palvelut	6
Tietotekniikka- ja televiestintäalan henkilöstön vuokrauspalvelut	5
Muun henkilöstön vuokrauspalvelut	4
Henkilöstön rekrytointipalvelut (pl. johtohenkilöiden rekrytointipalvelut)	3
Call ja contact center henkilöstön vuokrauspalvelut	3
Taloushallinnon henkilöstön vuokrauspalvelut	2
Markkinoinnin ja myynnin henkilöstön vuokrauspalvelut	2
Muut henkilöstön hankintapalvelut	2
Johtohenkilöiden rekrytointipalvelut	1
Yhteensä	100

Laatuseloste

Relevanssi

Palvelualojen hyödyketilaston tuottaa ja rahoittaa Tilastokeskus. Tilasto perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen yritystoiminnan rakennetilastoista (295/2008), jossa on määritelty tilaston kattamat toimialat ja tietosisältö. Tilaston ensimmäinen viitevuosi on 2008.

Palvelualojen hyödyketilasto kuvaa liike-elämän palveluiden tuotantoa asetuksen määrittelemillä toimialoilla. Tilastossa on tietoja liikevaihdon jakautumisesta palveluerittäin, viennin ja kotimaan liikevaihdon määristä sekä liikevaihdon jakautumisesta yksityisen ja julkisen sektorin välillä. Tilastokeskuksen ulkopuolisia tiedonkäyttäjiä ovat esimerkiksi toimialajärjestöt. Lisäksi tietoja käytetään kansantalouden tilinpidon ja palvelujen tuottajahintaindeksin laadinnassa.

Tiedonkeruuseen kuuluvat seuraavat toimialat (TOL2008). Vuosittain:

- Tietotekniset palvelut (Tol 582, 62, 631)
- Mainos- ja mediatoimistot (Tol 731)
- Henkilöstöpalvelut (Tol 78)

Parillisina tilastovuosina:

- Lakiasiainpalvelut (Tol 691)
- Kirjanpidon ja tilintarkastuksen palvelut (Tol 692)
- Liikkeenjohdon konsultointipalvelut (Tol 702)

Parittomina tilastovuosina:

- Arkkitehti- ja tekniset palvelut (Tol 711)
- Tekninen testaus ja analysointi (Tol 712)
- Markkinatutkimuspalvelut (Tol 732)

Asetuksen mukaan yrityksiltä kysyttäviä tietoja ovat liikevaihdon jakautuminen sekä CPA -tuoteluokituksen (Classification of Products by Activity) mukaisesti että asiakkaan kotipaikan mukaan jaottelulla kotimainen, ulkomainen EU-alueella tai ulkomainen EU-alueen ulkopuolella. Lisäksi kansantalouden tilinpidon ja palvelujen tuottajahintaindeksin tarpeisiin tiedustellaan liikevaihdon jakautuminen julkisen ja yksityisen sektorin asiakkaiden välillä.

Liikevaihdon jakautuminen asiakkaan kotipaikan mukaan määritellään ESA95:n (European system of accounts) kohdan 1.30 mukaan seuraavasti: yrityksen kotipaikaksi määritellään se maa, jonka alueelle asiakkaan taloudellinen toiminta keskittyy.

Liikevaihdon jakautumista julkisen ja yksityisen sektorin asiakkaiden välillä koskevassa kysymyksessä taloudelliset toimijat jaetaan julkisen ja yksityisen sektorin toimijoihin kansantalouden tilinpidon määritelmän mukaisesti. Julkiselle sektorille kuuluvat valtion ja kuntien hallinto, kansaneläkelaitos ja muut sosiaaliturvarahastot (ml työeläkelaitokset), koululaitos, sekä kuntien ja kuntayhtymien palvelulaitokset, jotka eivät ole yhtiö- tai liikelaitosmuotoisia. Yksityiselle sektorille luokitellaan kaikki osakeyhtiöt, valtion, kuntien ja kuntayhtymien liikelaitokset, Suomen pankki, yksityiset henkilöt, yritykset, säätiöt, osuuskunnat, yhdistykset, itsenäiset yrittäjät ja ammatinharjoittajat, sekä voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Menetelmäkuvaus

Asetuksen mukaan tilaston perusjoukko kattaa kaikki vähintään 20 henkeä työllistävät yritykset mainituilla

toimialoilla. 20 hengen alaraja johtaa kuitenkin monilla toimialoilla siihen, että yritysjoukko kattaa vain pienen osan toimialan liikevaihdosta. Lisäksi eräillä toimialoilla esimerkiksi pienet ja suuret yritykset ovat erikoistuneet tiettyjen palveluiden tuottamiseen. Tämän vuoksi perusjoukon alaraja on tietyillä toimialoilla 5 henkilöä. Toimialakohtaisen henkilöstörajan määrittämisen tavoitteena on, että kehikko kattaa 80% toimialan liikevaihdosta ja tuottaa edustavan kuvan toimialan rakenteesta.

Kehikko on ositettu toimialoittain ja suuruusluokittain. Satunnaisotantaa hyödynnetään niissä ositteissa, joiden osalta ei ole tarpeen poimia kaikkia yrityksiä otokseen. Myös kaikki vähintään 100 henkeä työllistävät yritykset poimitaan otokseen.

Oikeellisuus ja tarkkuus

Palvelualojen hyödyketilasto ei kuvaa liike-elämän palveluiden tuotantoa täysin kattavasti, sillä edellä esitetyistä henkilöstörajauksista johtuen toimialojen pienimmät yritykset eivät kuulu tilaston perusjoukkoon.

Merkittävä tilaston luotettavuuteen vaikuttava tekijä on tiedonantajien kyky jaotella liikevaihto CPA-luokituksen tai vientialueiden mukaisesti. Tätä riskiä on pyritty hallitsemaan täsmentämällä luokitusta ja luokkien kuvauksia.

Vastauksia minimoidaan karhuamalla vastauksia kirjeitse ja puhelimitse. Vastanneiden yritysten tiedot korotetaan ositteittain vastaamaan perusjoukon tietoja. Estimaattien muodostamisessa huomioidaan vastauskato sekä yli- ja alipeitto. Ylipeittoon kuuluvat yritysrekisterissä väärälle toimialalle luokitellut yritykset, sekä yritykset, joiden toiminnan päättyminen ei ole päivittynyt yritysrekisteriin otoksen poiminta-ajankohtaan mennessä.

Mikäli tilastossa havaitaan virheitä, tiedot oikaistaan korjaamalla virheet ja laatimalla virheistä tiedote tilaston verkkosivuille.

Ajantasaisuus

Tilasto julkaistaan kerran vuodessa. Kerätyt tiedot ovat tilastovuonna päättyneen tilikauden tietoja. Mikäli tilikausi on pidempi tai lyhyempi kuin 12 kuukautta, tiedot on muutettu vastaamaan 12 kuukauden ajanjakson tietoja. Julkaistavat tiedot ovat lopullisia vuositietoja, eikä ennakkotietoja julkaista. Säännöllisessä tuotannossa tiedonkeruu ajoittuu tilastovuotta seuraavaan kevääseen ja julkaisuajankohta syksyyn.

Julkistamiskalenterin verkko-osoite: <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

Saatavuus

Tilaston tiedot julkaistaan tilastokeskuksen internetsivuilla siten, että yksittäisen yrityksen tiedot eivät ole pääteltävissä. Yritystason aineisto voidaan luovuttaa salattuna tutkijoiden käyttöön Tilastokeskuksen tutkimuslaboratoriossa. Laboratorion yhteystiedot: yr-tutkimus.laboratorio@tilastokeskus.fi. Tilaston kuvaus ja menetelmäselosteet julkaistaan tilaston internetsivulla.

Vertailukelpoisuus

Vertailukelpoinen aikasarja tilaston tiedoista alkaa vuodesta 2008. Palvelualojen hyödyketilaston liikevaihtotiedot ovat vertailukelpoisia muiden rakennetilastoasetukseen perustuvien tilastojen ja tilinpäätöstilastojen kanssa toimialan 4-numerotasolla. CPA-luokituksella ei kerätä liikevaihtotietoja muissa lähteissä.

Yhtenäisyys

Aikasarjan yhtenäisyyden kannalta merkittävin riski liittyy toimiala- ja CPA-luokituksen tuleviin uudistuksiin. Tiedot on kerätty TOL/CPA2008 luokituksilla, joten suuria uudistuksia ei ole lähitulevaisuudessa odotettavissa. Palvelualojen hyödyketilaston liikevaihtotiedot ovat yhtenevät muiden rakennetilastoasetukseen perustuvien tilastojen ja tilinpäätöstilastojen kanssa toimialan 4-numerotasolla.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Palvelut 2010

Lisätietoja

Markku Pankasalo (09) 1734 3477
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-9485 (pdf)